

سکته های مغزی

اگر خورسانی به قسمتی از مغز دچار اختلال شده و متوقف گردد، این قسمت از مغز دیگر نمی تواند عملکرد طبیعی خود را داشته باشد. این وضعیت را اصطلاحاً سکته مغزی می نامند. سکته مغزی می تواند به عللی مانند بسته شدن یا پاره شدن یکی از رگ های خون رسان مغز ایجاد شود. به نظر برخی پزشکان و متخصصان، خطر بروز سکته مغزی در زنان به علت بیماری های ژنتیک، موارد هورمونی، مصرف برخی داروها و پیامدهای ناشی از زایمان بیشتر از مردان است.

سکته مغزی هنگامی رخ می دهد که یک لخته خونی باعث انسداد شریان خون رسان به مغز می شود (سکته مغزی ایسکمیک) و یا یک رگ خونی مغز پاره شده و خورسانی به بخشی از مغز متوقف می شود (سکته مغزی هموراژیک). در عرض چند دقیقه پس از این حادثه سلول های مغز شروع به مردن می کنند. دلیل سکته مغزی هر کدام از این موارد که باشد، باید دقت داشت که با وقوع سکته مغزی بیمار در خطر مرگ قرار خواهد گرفت. سکته مغزی سومین عامل مرگ و میر در جهان است.

علائم سکته مغزی

در بیشتر افراد علائم سکته مغزی به سرعت و در عرض چند ثانیه یا چند دقیقه بعد از وقوع سکته خود را نشان می دهند. علائم هر سکته مغزی بستگی به قسمتی از مغز دارد که دچار گرفتاری شده است. این علائم امکان دارد شامل موارد زیر گردد:

- ۱- ضعف و کرختی صورت و بازوها یا پاها به خصوص در یک طرف بدن (همی پارزی)
- ۲- فلج صورت. بازو و پاها در همان طرف (همی پلژی)
- ۳- عدم تعادل و لنگ زدن (آناکسی)
- ۴- اختلال در تکلم یا در درک کلام (دیس آتری)
- ۵- اشکال در بلع (دیس فاژی)
- ۶- کرختی و سوزش قسمت های بدن- اشکال در درک وضعیت و موقعیت (پارستزی)
- ۷- دو بینی- تاری دید یا از دست دادن بینایی به خصوص در یک چشم
- ۸- سردرد شدید و ناگهانی
- ۹- از دست دادن حافظه کوتاه مدت و طولانی مدت- اختلال در قضاوت
- ۱۰- سرگیجه بدون دلیل و سقوط ناگهانی
- ۱۱- بی اختیاری ادرار و مدفوع
- ۱۲- اشکال در پیدا کردن کلمات و فهمیدن آن چیزی که دیگران می گویند.
- ۱۳- عدم توانایی در انجام حرکات ظریف.

اگر سکته مغزی شدید باشد، قسمت هایی از مغز که کنترل تنفس و فشار خون را بر عهده دارند ممکن است گرفتار شده و یا اینکه ممکن است شخص به اغماء رفته و نتایج مرگباری را به دنبال داشته باشد.

مهم ترین نشانه های سکته مغزی

- علائم سکته مغزی بر اساس نوع سکته، محل بروز آن در مغز و شدت آن، مختلف هستند. مهم ترین علائم سکته مغزی عبارتند از:
- ۱- تاری ناگهانی دید به خصوص در یک چشم
 - ۲- احساس بی حسی یا فلج ناگهانی در یک طرف صورت و دست یا پای یک طرف بدن
 - ۳- کاهش ناگهانی بینایی، قدرت بدن، تعادل بدن (به سختی راه رفتن)، قوای حسی، صحبت کردن و یا فهم صحبت دیگران
 - ۴- سرگیجه بدون دلیل یا افتادن ناگهانی روی زمین
 - ۵- سردرد ناگهانی و شدید بدون دلیل که فوراً بعد از آن فرد بیهوش می شود (نشان دهنده سکته مغزی به علت خونریزی است).
 - ۶- بیهوش شدن فرد
 - ۷- به هم خوردن تعادل بدن به طور ناگهانی که احتمالاً با حالت تهوع، استفراغ کردن، تب، سسکه و یا قورت دادن غذاها به سختی همراه است.

آزمون سکته مغزی: حرف زدن، لبخند زدن، تکان

خوردن

آزمون سکته مغزی به شناسایی علائم و نشانه های این بیماری کمک می کند. این آزمون از جزئیات زیر تشکیل شده است -:

چهره. از فرد بخواهید لبخند بزند. آیا یک طرف صورت بی حس است؟

- بازوها. از فرد بخواهید دست هایش را بالا ببرد. آیا یک دست پایین است؟

مرکز آموزشی درمانی امام علی (ع) سکته‌های مغزی

تیم و تنظیم: واحد ارتقاء سلامت

تاریخ تیم: سال ۱۴۰۰

بیماری‌های مزمن سبب افزایش احتمال بروز سکته مغزی می‌شوند. بیماری‌های مزمن عبارتند از:

– فشار خون بالا

– کلسترول بالا

– دیابت

– چاقی

کنترل و درمان بیماری‌های فوق احتمال بروز سکته مغزی را به شدت کاهش می‌دهد.

عوامل خطر زا: رفتارها

رفتارهای نامناسب و خطر زایی که در ادامه می‌خوانید خطر بروز سکته مغزی را به شدت افزایش می‌دهند:

– دود کردن سیگار

– ورزش نکردن

– نوشیدن الکل

پیشگیری کردن از بروز سکته مغزی:

افرادی که بازمانده سکته مغزی هستند برای پیشگیری کردن از بروز دوباره سکته مغزی باید موارد زیر را رعایت کنند: – پرهیز از دخانیات – ورزش کردن و کنترل وزن – پرهیز کردن از الکل و نمک – مصرف مواد غذایی سالم مانند ماهی، سبزیجات و غلات

منابع: <http://www.bartarinha.ir>

آدرس: کرج – ابتدای جاده چالوس – سه راه عظیمیه – مرکز آموزشی درمانی امام علی (ع)

تلفن: ۰۲۶-۳۲۵۰۰۱۲۳ داخلی ۲۷۶

نشانی وب سایت بیمارستان: <http://emamali.abzums.ac.ir>

– حرف زدن. از بخواهید یک جمله ساده را تکرار کند. آیا در به یاد آوردن و بیان کلمات با دشواری روبرو است؟

تشخیص سکته مغزی

وقتی فردی با علائم و نشانه‌های سکته مغزی به بخش اورژانس مراجعه می‌کند، در ابتدا باید نوع سکته مغزی را مشخص کرد. دو نوع سکته مغزی اصلی وجود دارد که روش‌های درمان‌شان متفاوت است. پزشکان می‌توانند از عکس برداری اورژانسی برای شناسایی نوع سکته مغزی – مسدود شدن یا منفرجه شدن رگ خونی – استفاده کنند. نتایج آزمایش‌های اضافی محل خونریزی درون مغز را مشخص می‌کند.

هنگام بروز علائم سکته مغزی چه باید کرد؟

- ۱- علائم سکته مغزی را نادیده نگیرید، حتی اگر فقط یک علامت داشتید و یا علائم خفیف بودند و یا برطرف شدند.
- ۲- معطل نکنید. هر یک دقیقه حیاتی است، پس فوراً خودتان را به پزشک برسانید.
- ۳- اگر یکی یا چند تا از علائم سکته مغزی را برای بیش از چند دقیقه داشتید، به اورژانس (۱۱۵) زنگ بزنید. آمبولانس شما را سریعاً به بیمارستان می‌رساند.
- ۴- زمانی را که علائم سکته مغزی شروع شده‌اند، بررسی کنید. این نکته مهمی است که باید به پزشک در بیمارستان بگویید.

عوامل خطر زا: بیماری‌های مزمن

بیماری‌های مزمن سبب افزایش احتمال بروز سکته مغزی می‌شوند. بیماری‌های مزمن عبارتند از: